

## Anglija in Sovjeti.

Ne da bi tudi zdaleč hoteli prerokovati, kako se bo razvijalo razmerje med Anglijo ter med Sovjestko zvezo, smatramo za potrebno, da naše bralce to pot seznanimo s stališčem, katerega glede Sovjetov zavzema največja angleška stranka-konservativci, katere voditelj je g. Winston Churchill.

Zunanje politično glasilo te stranke "REVIEW OF WORLD AFFAIRS", prinaša v junijski številki glede Sovjetov naslednje načelne misli:

"Leta 1942. smo trdili, da je mnogo sovjetskih državljánov prestopilo k Nemcem in se bore na njihovi strani. Razburkljivi levničarji so zavreščali. Naskočili so g. Edena, ki je dejal, da se v vsej Rusiji ni našel niti en sam Quisling.

Toda ti ljudje niso imeli prav. Po invaziji v Evropo so angleško-ameriške čete zajele tisoče in tisoče sovjetskih ujetnikov, ki so se borili na nemški strani. En sovjetski general (Vlasov op. pis.) več častnikov in drugih Rusov v Nemčiji, je ustanovilo proti sovjetsko organizacijo, podobno kakor so nemški generali ustanovili protinacistično organizacijo na ruskih tleh.

Precejšen del angleškega občinstva je začel nisliti, da nas je Rusija mogla učiti, kako oskrbovati in upravljati armado! V resnici je pa samo angleško-ameriški oboroženi nastop rešil Rusijo poloma. Angleži in Amerikanci niso bili tako obupno zaostali, kakor so nam nekateri ljudje dopovedovali. Storiše o tem, da se samo "generali ljudstva" znajo bojevati, so pa ustvarile razpoko, ki je Stalina zapeljalo v politiko, katere Angleži in Amerikanci prav nič ne narajo. Med zavezniki je danes v resnici kriza.

Naši opazovalci so prepričani, da ni možen s Sovjeti noben sporazum razen če se ni po vsem podredimo ruskim zahtevam, ne da bi se kaj ozirali na naše poprejšnje obveznosti, ali na politične spremembe na naših lastnih področjih. Drugič je sporazum možen, če zavzamemo trdno in odločno stališče ter vstrajamo pri naslednjih zahtevah:

- 1./ Da se spremenene vlade, ki so jim botrovali Sovjeti in sicer v Avstriji, na Poljskem, v Bolgariji, v Jugoslaviji, v Albaniji, Romuniji in Madžarski;
- 2./ da se pri priči izvedejo medzavezniški načrti za upravo Berlina, Dunaja itd.;
- 3./ da se izpuste iz ječ vsi Poljaki, ki so za Angleže in Amerikance itd.;
- 4./ da se dajo pri priči potrebna poročstva Perziji, Kitajski in Turčiji."

Če se odločimo za prvo (t.j., za popolno podreditev sovjetskim zahtevam), bi s tem dali Rusiji prevladujoč položaj v Evropi in v velikem delu Azije. To bi pomenilo odstranitev vsakega anglo-ameriškega vpliva.

Če izberemo drugo pot, bi tvegali spor z zaveznikom in pa, preden je zadeva z Japonsko končana.

Strokovnjaki sodijo, da je Rusija preveč izčrpana, da bi tvegala tak spor. Zaradi tega bi odločno stališče zdaj imelo uspeh ter bi rodilo dosti boljše pogoje za stvarno prijateljstvo z Rusijo.

Nevarno je le, da se ne bomo odločili ne za eno, ne za drugo in da se bodo stvari razvijale iz krize v krizo. Rusija še vedno pritiska na Perzijo in na Turčijo. Če bi posegla v vojna na Daljnem Vzhodu, bi vsa Kitajska in Koreja utegnili zdrsniti pod njen vpliv.

Poten pa - precej Indijsev se tudi onira v Moskvo.

Toda Stalin pleše po vrvi. Njegova velika znaga še zdaleč ni rešila njegovih problemov. Res je vladar Rusije, toda obdajajo ga nevarne sile. En san napačen korak, pa bo zletel.

Stalinove težave so naslednje: še vedno hoče vzdrževati videz komunizma, hkrati pa mora dajati rastočemu nacionalizmu ter individualizmu prostora za razvoj. Ali bo Stalin tega lahko dal kar zahtevata, ne da bi se v narsičem odpovedal revoluciji?

Stalinova zunanja politika zahteva naporov. Če politika spodleti, ker je rusko ljudstvo preveč utrujeno, da bi jo podpiralo, bodo njegovi osebni nasprotniki dejali: "Stalin je zahodno zaveznike rešil poraza, jih postavil svetu napelo, Rusija pa je v razvalinah. Kaj smo pridobili?"

Če Stalin reče: "Saj ni bilo druge izbire, bodo tisti, ki so za Nence, dejali, da bi bil Stalin l. 1943. lahko sklenil mir proti Angliji in Ameriki. Govorili bodo: saj smo skozi vedeli, da bo Stalin šel predaleč ter zapravlil vse zadove znage. Zveza med na-pol poraženo Nemčijo in zmagovito Rusijo bi lahko obvladovala ves svet.

Sovjetsko zvezo vlada izbrana družčina "boljših" ljudi, ki sestavljajo samo dva odstotka vséga prebivalstva. Kakor vsaka taka vladavina je tudi ta nepriljubljena. Ruski vojaki so v tujini videli življenje in raznere, ki so dosti boljše od domačih. Vse to povzroča nemir v sovjetskem vladajočem sloju.

Kaj bo storila ruska vojska in njeni priljubljeni poveljniki?

Kratka, pa jasna in trezna sodba o Sovjetih ...

(Popravek: Tretji odstavek odspodaj navzgor na prejšnji strani se mora pravilno glasiti: "Če izberemo drugo pot, bi tvegali spor z zaveznikom ob koncu vojne v Evropi in pa, preden je zadeva z Japonsko končana.")

KOROŠKI KOMUNISTI BOJKOTIRAJO "KOROŠKO KRONIKO". V Celovcu je začel izhajati slovenski tednik "Koroška kronika", ki ga izdaja VIII. armada. Čeprav bi si tudi ni v listu kako stvar želeli drugače zapisano, smo vendar iz srca veseli, da se sme po Koroškem zopet širiti slovenska beseda. Zato pozivamo vse begunce, naj Koroško kroniko pridno kupujejo, ker s tem podprejo slovensko stvar na Koroškem. Komunisti, ki v Ljubljani tiskajo nemški list za Koroško "Die Einheit", se silno jezijo nad Koroško kroniko in so ji napovedali bojkot. Pač zato, ker ni komunistična. Rajši bi namreč videli, da bi bila Koroška nemška, a komunistična, kot pa da je slovenska in protikomunistična.

V LONDONU SPREGLEDUJEJO. Danes ob 21. 45 uri je podal po londonskem radiu Kenedi Mattius poročilo o svojem desetdnevnem bivanju v Jugoslaviji. Med drugim je rekel: "Jugoslavija je danes najbolj militizirana država v Evropi. - Narodu bi bilo treba dati svobodo tiska, zborovanja in združevanja in ga rešiti strahu. - Neverjetno težko gospodarsko stanje. - Zaradi dirigiranih cen kmetje nič ne

uvažajo v mesta. Razmerje med zvezno in federativnimi vlada mi ni urejeno. - Zvezna vlada je prišla z drastičnimi ukrepi do denarja, ki ji je potreben. - Nepismeno uradništvo sestavljajo partizani. - Vlada je zaplenila tovarne tistih, ki so sodelovali z okupatorjem. Ljudstvo smatra ta ukrep za začetek uvažanja komunizma. - Majhno število političnih skrajnežev zahteva prekinitev zvez z zahodnimi demokracijami in zahteva zvezo samo z Rusijo. Prebivalstvo pa je za tesnejšo zvezo z zapadom. Uradne oblasti so do Angležev hladne in celo sovražne, ljudstvo pa jih sprejema z navdušenjem. - Jugoslovanska politika je na razpotju in še nima določene smeri."

ZNACILNO TRUMANOVO IZJAVO SO OBJAVILI ITALIJANSKI LISTI. "V Evropi", je rekel, se bijeta dve struji. Ta borba mora prenehati. Pozval bom Stalina, naj mi da garancije, da se preneha z boljše vizacijo Jugoslavije in severne Italije." (L'Avvenire).